

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 261/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], správkyne konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej spoločnosťou iTRUST Legal, s. r. o., Seberíniho 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ján Raška, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 26 K 2/2018 z 22. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], správkyne konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 26 K 2/2018 z 22. júla 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Sťažovateľka namieta porušenie svojich označených práv napadnutým rozhodnutím, ktorým jej okresný súd priznal paušálnu odmenu za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov v sume 1 533,32 €, a teda nie v sume 2 300 €, akú sťažovateľka požadovala a aká nominálne vyplýva z § 43 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) v spojení s § 12 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vykonávacia vyhláška“).

3. Sťažovateľka za materiálnu podstatu svojej ústavnej sťažnosti považuje skutočnosť, že *„Sťažovateľka, ako správca konkurznej podstaty, bola rozhodnutím všeobecného súdu – napadnutým Uznesením – v dôsledku nesprávneho výkladu a aplikácie zákonov Okresným súdom Košice I poškodená na svojich základných právach;“* pričom podľa sťažovateľky *„Zákon ani iný všeobecný právny predpis neopravňuje sťažovateľku proti napadnutému Uzneseniu podať riadny ani mimoriadny opravný*

prostriedok a domáhať sa tak svojich práv v systéme všeobecného súdnictva, vzhľadom na čo je splnená podmienka vyčerpania účinných opravných prostriedkov pred podaním sťažnosti.“

4. Sťažovateľka prezentuje svoje požiadavky tak, že *„v súlade s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva sa touto sťažnosťou domáha ochrany svojho práva na to, aby všeobecný súd: i. zistil skutkový stav veci a na skutkový stav aplikoval platnú a účinnú právnu normu, ii. túto aplikáciu presvedčivým spôsobom odôvodnil, iii. vyvodzoval v rozhodnutí závery ktoré nie sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň prekvapivé“*.

5. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí podľa sťažovateľky pochybil v tom, že vytkol sťažovateľke štyri porušenia povinností správcu, o čo oprel dôvod zníženia jej odmeny. V odôvodnení ústavnej sťažnosti sa sťažovateľka sústredila na vyvrátenie samotnej skutočnosti, že sa porušenia povinností dopustila, resp. na tvrdenie, že k tomu došlo z ospravedliteľných dôvodov. Sťažovateľka takto buď priamo spochybňuje niektoré skutkové zistenia okresného súdu (oneskorené vyhotovenie súpisu majetku a jeho zverejnenie v Obchodnom vestníku správcu, nepredloženie evidenčnej pomôcky, oneskorené predloženie rovnopisu zápisnice zo schôdze veriteľov) alebo k nim uvádza skutkové okolnosti, ktoré okresný súd mal pri svojom rozhodovaní o jej odmene zohľadniť, ale tak neurobil.

6. Sťažovateľka vyčíta okresnému súdu aj nesprávnu aplikáciu a výklad niektorých ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Konkrétne sťažovateľka tvrdí, že okresný súd *„nesprávne a ústavne nekonformne vykladá ust. § 76 ods. 2 ZKR – nerozlišuje medzi povinnosťou vyhotoviť súpis v konkrétnej zákonnej lehote a povinnosťou zverejniť súpis majetku bez ustanovenej konkrétnej zákonnej lehoty ako dvomi rozličnými povinnosťami“*, pričom podľa sťažovateľky okresný súd *«volí ústavne nekonformný výklad termínu „bezodkladne“ – resp. v napadnutom Uznesení neuvádza a neodôvodnil prečo nepovažuje zverejnenie súpisu sťažovateľkou za bezodkladné a na základe čoho takýto záver vyvodil»*. Sťažovateľka tiež spochybňuje sankcionovanie nedodržania lehoty na predloženie

evidenčnej pomôcky, pretože podľa jej názoru „takáto súdom uložená povinnosť nemá oporu v zákone a jej nesplnenie nemôže byť sankcionované krátením odmeny správcu“. Napokon sťažovateľka nesúhlasí ani so spôsobom, ako okresný súd určil zmeškanie lehoty na predloženie zápisnice z prvej schôdze veriteľov, a predkladá svoju vlastnú verziu plynutia lehoty v tomto prípade.

7. Sťažovateľka v závere svojej ústavnej sťažnosti namieta aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a navrhuje ústavnému súdu rozhodnúť o nej týmto nálezom:

„I. Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. 26K/2/2018 z 22. júla 2019, porušené boli.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Košice I, sp. zn. 26K/2/2018 z 22. júla 2019, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

III. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania na účet právneho zástupcu sťažovateľky do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

14. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa § 31 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii najneskôr päť dní pred konaním prvej schôdze veriteľov správca doručí jeden rovnopis zoznamu pohľadávok na súd; zmeny v doručenom zozname pohľadávok priebežne oznamuje súdu predložením jeho úplného znenia s uvedením dátumu jeho vyhotovenia.

18. Podľa § 34 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii prvú schôdzu veriteľov zvoláva správca do 55 dní od vyhlásenia konkurzu tak, aby sa konala nie skôr ako pätnásť deň a nie neskôr ako dvadsiaty deň od uplynutia lehoty na popieranie pohľadávok podľa § 32 ods. 3 písm. a).

19. Podľa § 35 ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii odpis zápisnice predsedu schôdze veriteľov najneskôr nasledujúci pracovný deň po konaní schôdze veriteľov doručí súdu alebo správcovi; odpis zápisnice je predseda schôdze veriteľov povinný podpísať.

20. Podľa § 35 ods. 1 tretej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii odpis zápisnice predseda schôdze veriteľov najneskôr nasledujúci pracovný deň po konaní schôdze veriteľov doručí súdu alebo správcovi; odpis zápisnice je predseda schôdze veriteľov povinný podpísať.

21. Podľa § 43 ods. 1 prvej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii správca má za výkon funkcie do konania prvej schôdze veriteľov nárok na paušálnu odmenu, ktorej výšku určí súd na jeho návrh po konaní prvej schôdze veriteľov.

22. Podľa § 76 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súpis je správca povinný vyhotoviť do 60 dní od vyhlásenia konkurzu. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd na návrh správcu lehotu na vyhotovenie súpisu aj opakovane predĺžiť. Vyhotovený súpis je správca povinný bezodkladne zverejniť v Obchodnom vestníku.

23. Podľa § 12 ods. 1 vykonávacej vyhlášky za výkon funkcie do konania prvej schôdze veriteľov patrí správcovi paušálna odmena v sume a) 2 300 €, ak hodnota majetku uvedená v súpise majetku podstát zapísaného do súpisu majetku podstát bez poznámky v čase konania prvej schôdze veriteľov nepresahuje 33 000 €...

24. Podľa § 12 ods. 2 vykonávacej vyhlášky ak správca počas konkurzu do konania prvej schôdze veriteľov porušil svoje povinnosti, jeho paušálna odmena sa podľa závažnosti porušenia povinnosti primerane znižuje, prípadne mu vôbec nepatrí.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

25. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov ani nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

26. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

27. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

28. Uvedené stabilné právne názory ústavného súdu tvoria právne východiská aj v danej veci.

29. Ústavný súd po preštudovaní napadnutého rozhodnutia konštatuje, že s výnimkou prvého prípadu porušenia povinností správcu (oneskorené zvolanie prvej schôdze veriteľov, ktoré sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepopiera ani nenamieta) sa uznesenie okresného súdu v podstatných veciach obsahovo zhoduje s obsahom ústavnej sťažnosti.

30. Okresný súd v uznesení popri rekapitulácii činnosti správcu až do prvej schôdze veriteľov a citovania relevantnej právnej úpravy v zákone o konkurze a reštrukturalizácii a vo vykonávacej vyhláške konkretizuje jednotlivé porušenia povinností správcu, a to:

- oneskorené zvolanie prvej schôdze veriteľov (zákonná lehota uplynula 9. augusta 2018, oznam o zvolaní schôdze zverejnený 16. augusta 2018),
- zmeškanie 60-dňovej lehoty na vyhotovenie súpisu majetku úpadcu a jeho zverejnenie v Obchodnom vestníku (lehota uplynula 14. augusta 2018, k zverejneniu došlo 10. septembra 2018),
- nesplnenie povinnosti predložiť súdu spolu s rovnopisom zoznamu pohľadávok evidenčnú pomôcku najneskôr v lehote 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov,
- oneskorené doručenie rovnopisu zápisnice zo schôdze veriteľov.

31. Okresný súd identifikoval porušenie povinností správcu zo svojich skutkových zistení, ktoré konfrontoval s príslušnými ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii; v prípade evidenčnej pomôcky ide o povinnosť uloženú okresným súdom v uznesení o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka sp. zn. 26 K 2/2018 z 8. júna 2018.

32. Okresný súd odôvodnil zníženie paušálnej odmeny svojím oprávnením určiť výšku odmeny podľa § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a ustanovením § 12 ods. 2 vykonávacej vyhlášky, pričom sumu odmeny požadovanú sťažovateľkou podľa § 12 ods. 1 písm. a) vykonávacej vyhlášky (t. j. 2 300 €) znížil o štyri dvanástiny z dôvodu, že z dvanástich povinností, ktoré mal správca vykonať, nesplnil štyri.

33. Vo všeobecnej rovine je celkom zrejmé, že v danej veci ide o aplikáciu a výklad jednoduchého práva – zákona a vykonávacej vyhlášky. Opätovne tu ústavný súd prízvukuje, že nemieni vyhodnocovať pravdivosť tvrdení sťažovateľky, na ktorých zakladá dôvodnosť svojej ústavnej sťažnosti, a to preto, lebo v nesporných okolnostiach kauzy nedosahujú ústavnú relevanciu. Táto skutočnosť je ešte zdôraznená tým, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konkurznom konaní, ktoré sa vyznačuje zásadnými odlišnosťami oproti bežnému civilnému procesu. V tomto konaní ani nejde o „nachádzanie práva“, okrem riešenia čiastkových, akcesorických záležitostí, medzi ktoré patrí aj sťažovateľkina kauza.

34. Na druhej strane ústavný súd už v početných rozhodnutiach vyslovil, že každý postup či rozhodnutie všeobecného súdu pri výkone súdnej právomoci môže byť za istých okolností predmetom ústavného prieskumu, ak pri ňom došlo k takému procesnému excesu, svojvôli či arbitrárnosti, že je z hľadiska kritérií súdnej ochrany účastníkov konania ústavne neudržateľné.

35. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci nejde o takýto prípad. Právne závery okresného súdu v predmetnom prípade nie sú arbitrárne, pretože spojenie skutkových okolností (či už sťažovateľkou namietaných alebo nie) s aplikovanými právnymi normami je racionálne, netrpí zjavnými vnútornými logickými konfliktmi a dôsledne rešpektuje procesnú podstatu konkurzného konania. Okresný súd výrok svojho rozhodnutia riadne a zrozumiteľne odôvodnil a neprekročil limity svojej právomoci určené špeciálnou právnou úpravou ani jej účel zabezpečiť plynulosť a rýchlosť konkurzného konania.

36. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia alebo neprimeranosti aplikácie právnej normy, ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania,

ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (napr. rozhodnutie vo veci *García Ruiz c. Španielsku* z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

37. V tejto súvislosti je v danej veci podstatné, že relevantná právna úprava nedáva konkurznému súdu diskrečný priestor na posúdenie splnenia povinností správcu (konkrétne povinnosti sú spojené s jednoznačne určenou zákonnou lehotou), preto nemožno hovoriť o právno-aplikačnej neprimeranosti. Pri možnosti uložiť sankciu (krátenie paušálnej odmeny správcu) poskytujú tieto právne normy priestor na úvahu konkurzného súdu, avšak s touto časťou svojho rozhodnutia sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu dostatočne vysporiadal.

38. Ústavný súd v konečnom dôsledku nevidí žiadny súvis medzi napadnutým rozhodnutím a právami sťažovateľky, ktorých porušenie namieta. Rozhodnutie okresného súdu, ktoré sťažovateľka napáda, podľa názoru ústavného súdu netrpí žiadnou vadou, a to ani po stránke právnej, ani po stránke argumentačnej vo vzťahu k jeho odôvodneniu, ktoré ústavný súd posúdil ako dostatočné. Iba skutočnosť, že sťažovateľka s posúdením jej veci nesúhlasí, nemôže viesť sama osebe k tomu, aby ústavný súd vyhovel jej ústavnej sťažnosti a napadnuté rozhodnutie zrušil.

39. Zo všetkých tu uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnenú.

40. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd považuje za vhodné poznamenať, že sťažovateľkou prezentované polemické názory na niektoré aplikačné a výkladové otázky nemožno akceptovať. Napríklad právny úkon v lehote určenej termínom „bezodkladne“ (zbytočný je každý odklad, ktorý nie je odôvodnený objektívnou prekážkou) nemôže

byť vykonaný po mesiaci od začiatku jej plynutia (vyhotovenie a zverejnenie súpisu majetku), a obdobne, úplne špecifickú lehotu „najneskôr nasledujúci pracovný deň po konaní schôdze veriteľov“ (doručenie zápisnice súdu) nie je možné modifikovať výkladom podľa § 203a ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pretože takýto výklad by zmenil obsah litery zákona. Aj v tomto prípade platí zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, najmä ak ide o osobu znalú práva.

41. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť ako celok bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2020

Martin Vernarský
predseda senátu